

اثرشناسی بدرالزمان قریب

فیروزه قندهاری^۱

کتاب انگلیسی

Badr al-Zaman Gharib, *Analysis of the Verbal System in the Sogdian Language* (Tehran: Centre for the Great Islamic Encyclopedia, Centre for Iranian and Islamic Studies, 2018).

کتاب‌های فارسی

یوهانس فریدریش، *زبان‌های خاموش*، ترجمه یدالله ثمره و بدرالزمان قریب (تهران: مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، ۱۳۶۵).

داستان تولد بودا به روایت سغدی، تحقیق و ترجمه بدرالزمان قریب (بابل: نشر آویشن، ۱۳۷۱).

^۱ برای تهیه این اثرشناسی از این منابع بهره برده‌ام: جشن‌نامه دکتر بدرالزمان قریب، به کوشش زهره زرشناس و ویدا نداف (تهران: طهوری، ۱۳۸۷)؛ امید قنبری (ویراستار)، *زندگی‌نامه و خدمات علمی و فرهنگی دکتر بدرالزمان قریب (تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۹۳)*؛ *نامه قریب: ویژه‌نامه گرامی‌داشت مقام علمی دکتر بدرالزمان قریب به مناسبت دهمین دوره جایزه افضل پور و چهلمین سال تأسیس دانشگاه کرمان*، به کوشش علیرضا هاشمی‌نژاد (کرمان: دانشگاه شهید باهنر کرمان، ۱۳۹۴)؛ *بانویی میان زبان‌های خاموش: یادنامه دکتر بدرالزمان قریب*، گردآورده سمیه‌سادات هاشمی (تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۷).

Fiروزeh Qandehari, "Badrolzaman Gharib's Publications," *Iran Namaq*, Volume 4, Number 3-4 (Fall/Winter 2019), 11-15.

فرهنگ سغدی: سغدی-فارسی-انگلیسی، ویراسته احمد منصوری (تهران: فرهنگان، ۱۳۷۴).

روایتی از تولد بودا: متن وسنتره جاتکه، تحقیق و ترجمه بدرالزمان قریب (تهران: اسطوره، ۱۳۸۴).

پژوهش‌های ایرانی باستان و میانه: مجموعه مقالات، به کوشش محمد شگری فومشی (تهران: طهوری، ۱۳۸۶).

مطالعات سغدی: مجموعه مقالات، به کوشش محمد شگری فومشی (تهران: طهوری، ۱۳۸۶).

مقالات فارسی

”کتیبه‌ای به خط پهلوی در چین،“ مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران، سال ۱۴، شماره ۱ (۱۳۴۵-۱۳۴۶)، ۷۶-۷۰.

”کتیبه جدید خشایارشا،“ نشریه انجمن فرهنگ ایران باستان، سال ۵، شماره ۱ (۱۳۴۶)، ۱۴-۳۱.

”کتیبه تازه‌یافته خط میخی منسوب به خشایارشا،“ مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران، سال ۱۶، شماره ۱-۲ (۱۳۴۷)، ۲۸-۱.

”طلسم باران از یک متن سغدی،“ نشریه انجمن فرهنگ ایران باستان، سال ۷، شماره ۱ (۱۳۴۸)، ۹۷-۱۰۹.

”قانون هم‌وزنی مصوت‌ها در زبان سغدی،“ مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران، سال ۲۳، شماره ۴ (۱۳۵۵)، ۱۲۰-۱۳۰.

”رستم در روایات سغدی،“ در شاهنامه‌شناسی (تهران: بنیاد شاهنامه فردوسی، ۱۳۵۷)، جلد ۱، ۴۴-۵۳.

”سغدی‌ها و جاده ابریشم،“ ایران‌شناخت، سال ۵ (۱۳۶۷)، ۲۴۷-۲۸۱.

”عیسی از دیدگاه مانی،“ چیستا، سال ۷، شماره ۸ (اردیبهشت ۱۳۶۹)، ۱۰۰۲-۱۰۰۳.

”صرف اسم در زبان سغدی،“ *مجله زبان‌شناسی*، سال ۷، شماره ۱ (۱۳۶۹)، ۸۹-۱۰۴.

”سغدی‌ها: آسیای میانه و جاده ابریشم،“ در *یاد یاز: مجموعه مقالات درباره آسیای مرکزی*، به کوشش مسعود مهرابی (تهران: مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، ۱۳۷۲)، جلد ۱، ۱-۲۱.

”نظام فعل در زبان سغدی،“ *مجله زبان‌شناسی*، سال ۱۰، شماره ۱ (۱۳۷۲)، ۲-۵۴.

”تأثیر هنری و فرهنگی سغدی‌ها بر ساکنان جاده ابریشم،“ *میراث فرهنگی*، شماره ۱۲ (۱۳۷۳).

”بلبل سغدی،“ *چیستا*، سال ۱۲، شماره ۱۵ (۱۳۷۳)، ۳۳۹-۳۴۱.

”سخنی درباره منوهدم روشن (بهمن روشن)،“ *نامه فرهنگستان*، سال ۲، شماره ۴ (۱۳۷۵)، ۶-۱۶.

”بهشت نور بر چرم سفید،“ در *یاد بهار: یادنامه دکتر مهرداد بهار*، ویراسته علی محمد حق‌شناس، کتابیون مزداپور و مهشید میرفخرایی (تهران: آگاه، ۱۳۷۶)، ۷۲۳-۳۵۷.

”سغدی‌ها و گسترش فرهنگ ایرانی،“ در *سخنواره: پنجاه‌وپنج گفتار پژوهشی به یاد دکتر پرویز ناتل‌خانلری*، به کوشش ایرج افشار و هانس روبرت رویمر (تهران: توس، ۱۳۷۶)، ۶۱۷-۶۳۱.

”هفته در ایران قدیم: پژوهشی در هفت‌پیکر نظامی و نوشته‌های مانوی،“ *نامه فرهنگستان*، سال ۳، شماره ۴ (۱۳۷۶)، ۱۱-۳۹.

”خدای دین مزدیسنان در یک متن مانوی،“ *نامه فرهنگستان*، سال ۴، شماره ۲ (۱۳۷۷)، ۲۱-۲۶.

”پژوهشی پیرامون روایت سغدی داستان رستم،“ در *مهر و داد و بهار: یادنامه استاد دکتر مهرداد بهار*، به کوشش امیر کاووس بالازاده (تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۷۷)، ۲۳۳-۲۶۲.

”تحول وجه تمنایی به ماضی استمراری در زبان‌های ایرانی،“ در *یادنامه دکتر احمد تفضلی*، به کوشش علی‌اشرف صادقی (تهران: سخن، ۱۳۷۹)، ۲۴۵-۲۷۸.

”نوروز: جشن بازگشت به زندگی، جشن آفرینش و جشن تجلی عناصر فرهنگ مدنی،“ در مجموعه مقالات نخستین همایش نوروز (تهران: سازمان میراث فرهنگی کشور، پژوهشکده مردم‌شناسی، ۱۳۷۹)، ۵۹-۷۲.

”عدد پنج در اسطوره مانی،“ در سروش پیرمغان: یادنامه در باب جمشید سروشیان، به کوشش کتایون مزدپور (تهران: ثریا، ۱۳۸۱)، ۱-۵.

”تاریخچه گویش‌شناسی در ایران،“ در مجموعه مقالات نخستین هم‌اندیشی گویش‌شناسی/ایران، به کوشش حسن رضایی باغبیدی (تهران: فرهنگستان زبان و ادب فارسی، گروه نشر آثار، ۱۳۸۱)، ۴۷۳-۴۸۴.

”خفتگان افسوس (اصحاب کهف) به روایت سغدی،“ در محقق‌نامه: مقالات تقدیم شده به استاد دکتر مهدی محقق، به اهتمام بهاء‌الدین خرمشاهی و جويا جهانبخش (تهران: سینانگار، ۱۳۸۱)، جلد ۲، ۱۰۱۵-۱۰۱۹.

”سفر علمی سن‌پترزبورگ (۲۹ اردیبهشت-۸ خرداد ۱۳۸۲/۱۹-۲۹ مه ۲۰۰۳)،“ نامه فرهنگستان، سال ۶، شماره ۲ (۱۳۸۲) ۲۲۷-۲۳۷.

”گذشته نقلی و بعید متعدی در سغدی و شباهت آنها با برخی از گویش‌های ایرانی نو،“ گویش‌شناسی (ضمیمه نامه فرهنگستان)، شماره ۲ (۱۳۸۳)، ۵۴-۶۵.

”تأثیر قانون بارتمه بر ساختار فعل‌های زبان فارسی،“ زبان‌های ایرانی (ضمیمه نامه فرهنگستان)، شماره ۱ (۱۳۸۴)، ۴-۲۵.

”رفع ابهام از دو واژه بهشت روشنایی یا اقلیم روشنایی در نسخه سغدی،“ زبان‌های ایرانی (ضمیمه نامه فرهنگستان)، شماره ۱ (۱۳۸۴)، ۹۷-۱۰۹.

”آپادانا: ایوان،“ در جشن نامه استاد دکتر محمد خوانساری، زیر نظر حسن حبیبی (تهران: فرهنگستان زبان و ادب فارسی، نشر آثار، ۱۳۸۴)، ۴۳۷-۴۴۷.

”سغد ایران شرقی،“ در نامه ایران: مجموعه مقاله‌ها، سروده‌ها و مطالب ایران‌شناسی، به کوشش حمید یزدان‌پرست لاریجانی (تهران: اطلاعات، ۱۳۸۵)، ۶۳۷-۶۵۵.

”نقش سغدی‌ها در حفظ و گسترش فرهنگ ایرانی،“ گزارش فرهنگستان زبان و ادب فارسی، شماره ۲ (بهار ۱۳۸۵)، ۱۰۱-۱۱۷.

”رودیگر اشمیت، کتیبه‌های فارسی باستان هخامنشی، ۲۰۰۹،“ نامه فرهنگستان،

دوره ۱۰، شماره ۳ (پاییز ۱۳۸۷)، ۱۱۸-۱۲۳.

”بم فروهشت، بخارا، شماره ۸۶ (اردیبهشت ۱۳۹۱)، ۱۸۴.

”بهاریه، نقد و بررسی کتاب تهران، شماره ۳۸ (بهار ۱۳۹۲)، ۵.

برخی مقالات انگلیسی

“A Newly Found Old Persian Inscription,” *Iranica Antiqua*, 8 (1968), 54-69.

“Source Materials on Sogdiana,” *Bulletin of the Iranian Culture Foundation*, 1:1 (1969), 65-81.

“Persian Keshavarz ‘Agriculture’,” *Studia Iranica*, 23:1 (1994), 131-135.

“An Old Persian-Sogdian Isogloss,” in *Memorial Jean de Menasce*, ed. Philippe Gignoux and Ahmad Tafazzoli (Louvain: Imprimerie orientaliste, 1974), 389-398.

“Old Iranian Roots gauz- and gaud- in Sogdian,” *Acta Iranica*, 1:4 (1995), 247-256.

“The Importance of the Numbers in Manichaean Mythology,” *Name-ye Iran-e Bastan*, 1:2 (2001-2002), 15-23.

“Sogdian Negative and Privative Prefixed,” in *Iranica Selecta. Studies in Honour of Professor Wojciech Skalmowski on the Occasion of his Seventieth Birthday*, ed. A.C. Tongerloo (Turnhout: Brepols Publishers, 2003), 73-77.

Iran Namag

A Quarterly of Iranian Studies

To Subscribe Please Visit:
www.irannamag.com/en/subscriptions/

2020 Subscription Rates:

Individual

Online: \$50
Online & Print: \$200

Institutional

Online: \$200
Online & Print: \$300

Contact Us:

editor@irannamag.com

Editor-in-Chief: Mohamad Tavakoli

Department of Near and Middle Eastern Civilizations, University
of Toronto, 4 Bancroft Ave, Toronto, ON, M5S 1C1